

Guia per identificar els continguts d'una veritable educació afectivo-sexual feminista

L'octubre del 2025, el Departament d'Educació va llançar una consulta pública sobre la proposta d'un nou model d'Educació Afectivo-Sexual, després de diversos anys d'hegemonia d'un model totalment inspirat en plantejaments queer, pornificadors i transgeneristes.

Els continguts i l'orientació del nou model proposat, així com l'obertura del procés participatiu, van generar immediatament una reacció de protesta de més de 40 associacions i entitats del tercer sector, totes d'orientació queer, contractades per les administracions gairebé de manera exclusiva fins aquell moment. En dos comunicats exigien a l'administració la paralització de la consulta i la revocació de la nova proposta, així com el manteniment del model anterior. Per part nostra, Docents Feministes per la Coeducació i Feministes de Catalunya es van unir per promoure activament la consulta i la valoració positiva de la proposta del Departament d'Educació després de la seva anàlisi.

Aquesta Guia és fruit de dos treballs consecutius. D'una banda, del document posat a disposició de la ciutadania per exposar de manera clara i fonamentada les bases de l'Educació Afectivo-Sexual feminista i desvetllar, per contrast, els continguts reals pornificadors i transgeneristes. I, de l'altra, els resultats de la investigació-acció publicada a l'article de Nadia Ahufinger i Silvia Carrasco (2025) *Per què el porno perjudica tothom? Lliçons d'un taller amb estudiants d'ESO*. <https://revistas.udc.es/index.php/ATL/article/view/arief.2026.11.1.12429>

A continuació, es detallen 30 punts clau que ha de complir l'Educació Afectivo-Sexual, cobrint 7 dimensions psicopedagògiques essencials, i s'hi inclou un quadre comparatiu de síntesi entre l'anomenada Educació Sexual Integral queer i l'Educació Afectivo-Sexual feminista que permeten avaluar les propostes que segueixen arribant als centres educatius per part de les.

És molt important poder contrastar els aspectes i els continguts més enllà de fullets i pàgines web de les associacions i entitats, ja que per sistema impedeixen conèixer els continguts i les orientacions reals dels tallers que s'ofereixen a l'alumnat, el professorat i les famílies.

Trenta punts clau per al procés participatiu sobre Educació Afectivosexual

I. Marc conceptual i finalitats de l'Educació Afectivosexual (EAS)

(Fonament teòric feminista i objectius educatius globals)

1. L'educació afectivosexual ha de formar part estructural del projecte coeducatiu de centre i estar orientada a la igualtat real entre dones i homes, en coherència amb la Llei 3/2007 estatal i 2015 catalana, d'igualtat efectiva entre Dones i Homes.
2. El fonament teòric ha de basar-se en el feminisme, abolicionista de la prostitució, que entén el sexe com a realitat material i el gènere com a sistema d'opressió a abolir, no com una identitat o expressió personal basada en estereotips sexistes.
3. L'EAS ha de promoure una sexualitat humana vinculada a l'afecte, el respecte i la reciprocitat, mai al consum ni a la mercantilització dels cossos, de les persones.
4. Cal diferenciar clarament entre Educació Afectivosexual (EAS) i Educació Sexual Integral (ESI): la primera s'emmarca en la coeducació feminista per assolir la igualtat; la segona introdueix una visió queer que substitueix la igualtat entre sexes per una diversitat d'identitats sexuals fictícia.
5. Els objectius generals de l'EAS han de ser: garantir relacions igualitàries, prevenir la violència sexual, contrarrestar la captació pornogràfica i formar l'alumnat en la llibertat i responsabilitat afectiva.

II. Coeducació i perspectiva feminista en el sistema educatiu

(Aplicació transversal de la coeducació i crítica a l'androcentrisme)

6. La coeducació ha de ser el mètode pedagògic de base, present de manera transversal en totes les matèries i activitats del centre.
7. Cal revisar els materials i continguts escolars per eliminar el sexisme i l'androcentrisme, incorporant referents femenins en tots els àmbits del coneixement.
8. Els centres han de garantir la formació feminista del professorat per tal que pugui identificar i desmuntar les pràctiques masclistes, estereotips i desigualtats quotidianes.
9. L'escola ha de disposar d'espais i temps de reflexió sobre el gènere com a sistema d'opressió, no com a experiència identitària.

10. L'ús del llenguatge ha de ser no androcèntric i no sexista, reflectint la presència i la igualtat de les dones en tots els àmbits de la vida escolar.

III. Crítica feminista a la pornografia i a la prostitució

(Eix de prevenció de la violència sexual i la cosificació)

11. L'educació afectivosexual ha d'abordar la pornografia com una forma de violència sexual filmada, que erotitza la desigualtat i la dominació dels homes sobre les dones.
12. Cal ensenyar a l'alumnat a identificar les estratègies de captació de la indústria pornogràfica i prostitucional, que busca captar nois com a consumidors i noies com a objectes de consum.
13. Els continguts educatius han de mostrar el caràcter econòmic, delictiu i patriarcal del negoci pornogràfic i de la prostitució, en tant que formes d'explotació sexual.
14. Els tallers i projectes escolars han de fomentar el pensament crític sobre el porno i la seva influència en les pràctiques sexuals adolescents, evitant-ne la banalització.
15. L'EAS ha d'ajudar a entendre que la pornografia i la prostitució són incompatibles amb la igualtat i el respecte, i que perpetuen el sistema patriarcal de dominació.

IV. Desenvolupament afectiu, emocional i sexual saludable

(Acompanyament maduratiu i educació per al respecte mutu)

16. L'educació afectivosexual ha de respectar els ritmes maduratius de cada etapa evolutiva, evitant la hipersexualització precoç i la pressió per "rendir" sexualment.
17. Cal fomentar una sexualitat basada en el desig mutu, el consentiment real i la llibertat emocional, no en el plaer individual o en la imitació del porno.
18. Els programes d'EAS han de desenvolupar competències emocionals per a l'autoestima, la cura del propi cos i la gestió del desig.
19. Els tallers han d'incloure l'educació en empatia, afectivitat i respecte com a contrapesos a la cultura de la pornografia i de la violència simbòlica.
20. L'educació ha d'ajudar els nois a reconèixer la seva responsabilitat en la construcció d'una masculinitat igualitària i respectuosa, lluny de la dominació o la violència.

V. Diversitat familiar i ètica reproductiva

21. Cal abordar la diversitat familiar des del respecte als drets humans i a la dignitat de les dones, reconeixent la pluralitat de formes familiars (monoparentals, amb progenitors del mateix sexe, adoptives o d'acolliment), però sense normalitzar pràctiques d'explotació reproductiva com els ventres de lloguer.
22. La "gestació subrogada" no és una tècnica de reproducció assistida, sinó una forma d'explotació reproductiva de les dones. L'escola ha de deixar clar que el cos femení no pot ser objecte de contractació ni mercantilització, i que la maternitat no és un servei, sinó un dret vinculat a la dignitat i la llibertat de les dones.

VI. Entorns segurs i organització dels centres

(Espais, llenguatge, interaccions i cultura escolar)

23. Els centres han de garantir espais segurs i no mixtos per a les nenes quan calgui (lavabos, vestuaris, tallers sobre menstruació o sexualitat).
24. Cal dissenyar activitats i metodologies que promoguin la col·laboració i no la competició, assegurant la participació equitativa de nenes i nens.
25. S'han de revisar els usos dels espais escolars (aules, patis, laboratoris) per evitar la dominació masculina i garantir la presència activa de les nenes en totes les activitats.
26. Els plans d'igualtat de centre han d'incloure mesures específiques de prevenció de la violència sexual, l'assetjament i la pornografia digital.
27. L'escola ha de ser un espai de socialització lliure d'estereotips, on els infants puguin desenvolupar la seva personalitat sense condicions imposades pel sexe.

VII. Selecció de professionals, materials i entitats col·laboradores

(Garantia de rigor pedagògic e ideològic)

28. Els tallers d'EAS han d'estar dirigits exclusivament per professionals formats en coeducació feminista, no per entitats queer o empreses amb interessos econòmics o ideològics.
29. Cap programa educatiu no hauria de provenir d'entitats que promoguin la prostitució com a "treball sexual" o el porno com a "educació sexual".
30. Els materials audiovisuals i didàctics han de ser revisats per garantir que no promoguin discursos pro-porno, queer o relativistes sobre la violència sexual.

Quadre comparatiu “EDUCACIÓ SEXUAL INTEGRAL” queer vs EDUCACIÓ AFECTIVO-SEXUAL feminista

“Educació Sexual Integral” (queer)	Educació Afectivo-Sexual (feminista)
El porno és ficció i pot educar, hi ha “porno feminista”, serveix per sortir de la rutina sexual.	El porno és violència sexual filmada, crea addicció i afecta negativament el còrtex prefrontal i la capacitat d'empatitzar.
El sexe no és binari, sinó un espectre, cal explorar quina és la pròpia identitat de gènere i el sexe sentit de cada persona.	L'Educació Afectivosexual és indissociable de l'educació per a la igualtat entre dones i homes i la protecció de la infància.
Tothom té sexualitat des de la infància i cal aprendre a descobrir allò que proporciona plaer, experimentant entre iguals des d'edats primerenques.	Cal fer atenció a les etapes maduratives de la sexualitat sense barrejar-les, i acompanyar els processos de descoberta del propi cos des de la infància.
Encaixar les persones en heterossexuals o homossexuals és una “cotilla repressiva”; els genitals i els aparells reproductors no ens converteixen en només homes o dones, només hi ha cossos que es relacionen (menstruants, gestants, inseminants, etc.).	Cal informar i dialogar, des de l'acompanyament responsable, el procés de redescoberta del propi cos a la pubertat en les noies i els nois, fent atenció als processos i ritmes individuals, i desterrant els tabús i els prejudicis sobre les diferents orientacions sexuals.
Cal democratitzar la sexualitat. Que hi hagi una edat de consentiment limita el “dret al plaer” de totes les persones.	Cal ensenyar a identificar interferències inapropiades per part d'altres (abusos) i estratègies de captació pornogràfica. Només hi pot haver consentiment real quan hi ha desig, però mai entre persones en posicions desiguals i mai per agradar.
Les persones amb discapacitat tenen “dret a l'assistència sexual” com una feina que ofereix un servei remunerat.	La sexualitat és una font de plaer i de salut, i ha d'estar basada en el desig, el respecte, la reciprocitat i la responsabilitat envers les persones amb qui ens relacionem.
La prostitució és una feina com qualsevol altra, és “treball sexual” i “sexualitat dissident” contra “imposicions moralistes”.	La pornografia i la prostitució són violència sexual, formen part del mateix negoci criminal i són incompatibles amb la igualtat entre dones i homes. Intenten captar nois com a consumidors i noies com objectes de consum.
Sentir “atracció sexual per menors” (Minor Attracted People) s'hauria de considerar una orientació sexual més.	L'atracció sexual envers els i les menors no és una orientació sexual més, és pederastia i és un delictes.
Les pràctiques BDSM es basen en acords entre les persones que hi participen lliurement.	Les pràctiques BDSM que es veuen al porno s'intenten replicar entre adolescents i joves amb conseqüències greus per a la salut, sobretot per les noies.
La sexualitat no ha d'estar vinculada a la reproducció, la reproducció humana es pot dur a terme de forma diversa. Es considera que “la gestació subrogada” és una forma de diversitat reproductiva que es pot fer de forma altruista.	La sexualitat no ha d'estar vinculada a la reproducció. Cal conèixer els drets sexuals i reproductius, mètodes de contracepció i tècniques de reproducció assistida, que no es poden basar mai en l'exploatació de les dones (p. ex. els ventres de lloguer és explotació reproductiva).